Ner 146. ROK 1841. CZWARTEK 1 LIPCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Juliusza.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Bogusław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie zimna podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
28	6	27" 8''' 103	+ 16° 5	5''' 66	Zachodni średni	Pochmurno	
	2	7, 859	+ 19, 8	5, 35	Północny średni	Pogoda z Chmurami	
	10	7, 601	+ 16, 7	5, 58	WPn Wschodni słaby	Chmury	
29	1	6, 964	+ 14, 8	5, 18	Wschodni średni	Pogoda	
	2	5, 514	+ 24, 1	7, 21	Wpł wschodni średni	Pogoda z Chmurami	
	1	4, 698	+ 19, 2	7, 42	Wschodni słaby	"	

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 27 do dnia 28 Czerwca.

Załuska Zofia ob., Przyrembska Łucya ob., Gołuchowski Konstanty ob., Hankusiński Józef, Lewkowicz Józef, Jastrzembski Jan ob., Radońska Józefa ob., Piotrowski Wiktor, Rutkowski Ignacy ob., z Polski; — Kraśnowski Wincenty hr., Komar Konstancya i Konopka Balbina ob., Niewiadomska Józefa ob., z Galicyi; — Scheer Thos hr., Arko Wilhelm i Ferdynand hr., Skebinski Teodor hr., Schadenberg Alexander, Schuster Teodor, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Nigg Elżbieta, Tscheweryn pułk. cess. ross., do Polski; — Bobrowski Joachim ob., Romer Alexander ob., do Galicyi; — Scheer Thos hr., do Pruss.

Wiadomości zagraniczne.

— Petersburg 5/17 Czerwca. —

JJ. CC. WW. W. X. Następca Cesarzewicz i W. X. Cesarzewiczowa Marya Alexandrowna, w przeszły czwartek wieczorem w doskonałem zdrowiu przybyli do Peterhofu z Moskwy.

Ozdobieni zostali orderem Sgo Włodzimierza 3ciéj klasy, członkowie rzymsko-katolickiego duchownego kollegium bisk. x. Kazimierz Dmochowski i x. Jan Gintyłło. Dyrektor Kancelaryi komisyi do rewizyi i ułożenia praw Królestwa Polskiego, radzca kol. Przecławski, w nagrodę gorliwéj służby i prac, mianowany kawalerem orderu Sgo Włodzimierza czwartéj klassy.

Opis rozczulający doniosły pisma Petersburgskie: Ubogi kozak Nazimow, mieszkający o 7000 wiorst od stolicy, mający lat 55, postanowił, nim umrze, ujrzeć oblicze miłościwego Monarchy i jego NN. Rodziny. Wybrał się pieszo, podróż odbywał przez 11 miesięcy, i teraz dostąpił pożądanego przyjęcia. N. Pan

uwiadomiony o przybyłym, raczył go przyjąć miłościwie; takiegóż przyjęcia Nazimow doznał od NN. rodziny, i został hojnie obdarzony. Z Petersburga udał się do Kijowa dla złożenia modłów Bogu w najdawniejszéj cerkwi państwa rossyjskiego. (K. W.)

— *Paryż* 11 *Czerwca.* —

Z Tulonu nadeszła tu wiadomość, iż w d. 10 flota złożona z 12 okrętów liniowych pod dowództwem ądmirała Hugon wypłynęła z tamtejszego portu.

W Rochefort budowa okrętów postępuje bardzo gorliwie. Fregata parowa *Gomer* któréj budowa w styczniu b. r. rozpoczętą została, wkrótce zostanie spuszczoną z warsztatu, jeśli machiny na czas przybędą. Ma ona wielkość prawie liniowego okrętu o 74 działach. Aby tę ogromną massę w ruch wprawić potrzeba machiny o sile 450 koni, która dziennie potrzebnje 54 beczek węgli kamiennych. Wkrótce mają być zbudowane 4 wielkie statki parowe także o sile 450 koni do żeglugi parowéj za atlantyckiéj. Liczba fregat parowych ma być do 9 doprowadzoną.

— *Paryż* 15 *Czerwca.* —

Kiedy jenerał Bugeand przybył do Ued Menesa otrzymał tam odpowiedź na proklamacyę, którą dał jednemu wypuszczonemu na wolność jeńcowi. Odpowiedź ta tak brzmiała: »Poddanie się arabów przedstawić jako konia bez ogona, koń podobny nie jest u nas znany, poślemy wam go jeśliby się urodził.«

Dawniéj jnż domieśliśmy, że rząd układa się z panem Stokmar względem planu kolonizacyi na wielką skalę w okolicy Bony. Teraz *Constitutionnel* zapewnia, że rzecz ta bliską jest ukończenia, i że traktat względem osiedlenia kilku tysięcy szwajcarów w Afryce, wkrótce otrzyma zatwierdzenie królewskie. Dla wykonania tego planu, przyzwoloną została pożyczka 400.000 fr. rocznie, na lat sześć. Te pieniądzę mają być użytemi na różne budowle wiejskie i w ciągu lat 25 mają być spłaconemi. Skoro przybywający koloniści, znajdą zdrowe i wygodne mieszkania, będą zasłonionemi od szkodliwych wpływów klimatu, i bezpośrednio wziąść się będą mogli do pracy około ziemi. Z początku tylko szwajcarowie mają być przypuszczonemi do téj emigracyi, późniéj zaś niemcy i alzatczykowie. (G. W.)

— *Dnia* 20 *Czerwca* —

W odpowiedzi na mowę jenerała Tirlet minister marynarki na posiedzeniu onegdajszém izby parów utrzymywał, że Francya posiada obecnie większą liczbę statków parowych jak Anglia. W dzisiejszym *Moniteur* jest zamieszczony list jenerała Tirlet, zbijający twierdzenie ministra, gdyż marynarka angielska obecnie posiada 75 statków parowych; większa część z nich o sile 300 koni, a reszta o cokolwiek mniéjszéj. Tymczasem według budżetu na rok 1842 Francyi marynarka nie ma więcéj jak 32 statków parowych, z których tylko 5 mają siłę 220 koni.

Według teraz ogłoszonego wykazu siła zbrojna Francyi wynosi 314,919 wojska wszelkiéj broni.

Pogłoska wczoraj w Londynie obiegająca, utrzymuje się dziś i w Paryżu, że Mehmed Ali postanowił nie przyjąć warunków nowym firmanem objętych, i że z tego powodu zajął stanowisko odporne. Wiadomość ta potrzebuje potwierdzenia.

Xiążę Nemonrs wrócił już z wyprawy afrykańskiéj. Prócz Rotszylda zgłosiło się jeszcze 2 bankierów z korzystnemi warunkami względem zamierzonéj nowéj pożyczki przez rząd francuzki.

Syn skazanego Ben Aissy byłego Kalify Achmeta beja Konstantyny założył protestacyą przeciw wyrokowi, na zasadzie że potępienie nastąpiło w skutek zeznania jednego tylko świadka, który ani czasu, ni miejsca nie oznaczył, gdzie były Kalif dopuścić się miał fałszowania monety. (G. P. S.)

— *Londyn* 15 *Czerwca.* —

Dzisiaj po południu mieć będzie miejsce w *Tavern of London* zgromadzenie przeszło 3000 reformistów, na którém lord John Russel przedstawi się wyborcom w City jako kandytat do następnych wyborów. Oprócz niego reformiści mianowali jeszcze kandydatów do wyboru z City, aldermana Wood, pana Pattison, i pana Crawfurd. Lord Palmerston wystąpi zapewnie jako kandydat w Liwerpool, zkąd otrzymał wezwanie reformistów.

Podług raportu jednego ministeryalnego dzien-

nika, hrabia Granville z powodu słabości zdrowia, prosił o odwołanie z posady posła w Paryżu; wprawdzie zdaje się że nie uczyniono zadość téj prośbie, ale we wrześniu spodziewany tu jest hrabia za urlopem.

Wiadomości z Buenos Ayres 22 marca a z Montevideo 27 tego miesiąca, donoszą że w obu tych miesjcach czynione są przygotowania do wojny i w tym celu uzbraja się mnóstwo okrętów. Prowincye w głębi, które za zbliżeniem się jenerała Lavalle i unitarystów, zrzekły się swoich związków z rzecząpospolitą argentyńską, teraz znowu zwolna odpadają od unitarystów i oświadczają się na stronę Buenos Ayres.

— *Dnia* 16 *Czerwca.* —

(B, H.) W drugiém wydaniu wczorajszego *Standard*, umieszczony jest list niejakiego p. Buchanan, z St. Johns, w nowym Brunswigu, do jego brata w Liverpool, w którym donosi, że jeden okręt francuzki przywiózł do portu St. Peters, 10 podróżnych którzy znajdowali się na pokładzie rozbitego o jednę górę lodową przy brzegach Neufundland parop ływu *President* i że reszta pasażerów utonęła. Listy z Halifax 2 b. m., potwierdzają w prawdzie wiadomość o uratowaniu tych 16 pasażerów, ale twierdzą, że oni nie byli z paropływu *President*, ale z okrętu *William Brown*, który uderzył o jednę górę lodową, i którego część ludności dawniéj już przybyła do Hawru. Należy tu jednak uczynić uwagę, że z ludności okrętu *William Brown*, brakowało już tylko 8 ludzi i kapitana, którzy ratowali się małém czółnem. Dzienniki z Halifax podają liczbę utonionych z tym okrętem ludzi na 30. (G. W.)

— *Madryt* 4 *Czerwca.* —

Z prowincyi nadchodzą najpomyślniejsze doniesienia. Wszędzie panuje najgłębsza spokojność, zdaje się, że stronnictwa uznały potrzebę uspokojenia się przynajmniéj na niejaki czas, widząc krytyczne położenie kraju, który istotnie stoi prawie nad brzegiem przepaści. Nawet biskajczycy przestali już okrzykiwać swoje fueros. Jest to bardzo korzystném dla teraźniejszego rządu, który jak się wyraził niegdyś władzca Peru, nie na różach spoczywa.

— *Dnia* 8 *Czerwca.* —

Wspominany już list z powinszowaniami od Infanta don Francisco de Paula do rejenta, uważany tu jest za pewien rodzaj wexlu na kassę rządu hiszpańskiego, adresowanego na xięcia Vittoryi; wiadomo dostatecznie że Infantowi zbywa zupełnie na pieniądzach, żeby mógł przynajmniéj jako tako wydać się obok swojéj dostojnéj krewnéj w Paryżu.

W Saragossie przed niejakim czasem zaczął wychodzić dziennik pod tytułem: *La Sensatée* (rozsądek) który wprawdzie żadnéj barwy politycznéj nie przybrał, ale kilkakrotnie dozwolił sobie niejakich ataków przeciw rejentowi. To było dostateczném do obudzenia w takim stopniu gniewu tamtejszych patryotów (?) iż dziennik ten i obraz jego redaktora publicznie spalili, a on sam musiał ratować się ucieczką, aby unikać losu podobnego jak jego dziennik. (G. W.)

— *Syrya* 6 *Czerwca.* —

»Dowiadujemy się ze Stambułu, że pan Titoff sprawujący interesa Rossyi przy W. Porcie, przesłał dywanowi bardzo energiczną notę względem okropnéj rzezi jakiéj turcy dopuścili się w 70 wsiach bulgarskich i względem znacznéj liczby chrześciańskich Bulgarów z rodzinnéj ziemi uprawodzonych i w niewolę zaprzedanych. W imieniu swojego monarcy jako opiekona chrześcian wschodnich protestuje on przeciw barbarzyńskiemu prawu użytemu w Bulgaryi przez naczelników tureckich. W skutek téj noty wydano rozkaz do paszów Bulgarskich, aby się stawili do Stambułu i zdali rachunek ze swojego postępowania. Równocześnie nakazano władzom bulgarskim i okolicznym aby na koszt W. Porty wykupić wszystkich dotąd w niewoli zostających Bulgarów i odesłać do miejsc rodzinnych, gdzie mają otrzymać wszelkie środki do odbudowania się na nowo. W dowód zaś że W. Porta nie pochwala okrucieństw tureckich przesłała xięciu Serbii podziękowanie za schronienie przez niego wyświadczone zbiegłym chrześcianom bulgarskim.

— *Montevideo* 31 *Maja.* —

Znany zswoich czynów wojennych przeciw Brazylijczykom admirał argentyński Broco, ukazał się wdniu 29 b. m. z swemi okrętami z Buenos Ayres, i dziś przy wnijściu do portu zarzucił kotwicę, czy więcéj co zamierza, prócz zmuszenia do walki floty argentyńskiéj, nie wiemy. Przybywszy tu, powitał on miasto 21 wystrzałami. Nie zdaje się podobném do prawdy, żeby chciał port nasz blokować. Flota Uruguna-

ju przed kilku dniami stała zgromadzona pod Colonia, ale obawiano się, że siły jéj nie zrównają flocie argentyńskiéj. (G. W.)

— Od granic tureckich 3 *Czerwca. —*

Niespokojności w Bulgaryi nie są jeszcze przytłumiono; jeszcze włóczą się po kraju liczne gromady chrześcian uzbrojonych po największéj części palną bronią.

W Syryi zaraza w okropny sposób się szerzy; obok tego szczególniéj chrześciańska ludność jęczy pod uciemiężeniem muhasilów tureckich. Wielkie to szczęście dla porty, że fanatyczny i łakomy pasza Damaszku został prędko odwołany, bo inaczej pewnoby dotychczas wybuchło tam już powstanie.

Zaprzeczają pogłosce, jakoby między rokoszanami a Turkami na wyspie Kandyi, przyszło już do rozlewu krwi. Z drugiej strony donoszą, że Mustafa pasza, którego dobre porozumienie z konsulami europejskiemi, i okazane w ogóle umiarkowanie, nie są pochwalane w Konstantynopolu, został z gubernatorstwa usunięty, a przynajmniéj pozbawiony wszelkiego bezpośredniego wpływu, a Tahir pasza otrzymał nieograniczone pełnomocnictwa. Podług listów z Malty dowódzca ten, którego surowość trwogę wzbudza, zaraz po przybyciu swojém w dniu 16 zawiązał stosunki z konsulami europejskiemi. To uspokaja jeszcze niejako tych którzy przy całéj sympatii dla chrześcijańskiéj ludności w Kandyi, nie ukrywają sobie, że jeśliby turcy użyli energicznie wszystkich środków, jakie mają w rękach, wtedy mało albo wcale nic nie ma nadziei, powodzenia dla rokoszan. Z jednéj strony spodziewają się, że instrukcye konsulów przypisują im, aby wszelkiemi siłami zapobiegali wszelkiéj krwawéj reakcyi, a z drugiéj strony pochlebiają sobie, że ich wszelkie usiłowania, zdołają w końcu rokoszan nakłonić do dobrowolnego, powrotu do porządku. W jednym punkcie zgadzają się wszystkie tak ustne jak listowne oświadczenia, to jest że bunt w Kandyi przestał być odosobnioném zjawiskiem.

— Dnia 6 *Czerwca. —*

Nie tylko pasza Nissy, ale pasza Widdynu, tudzież namiestnik Bośnii czynią przygotwania ktore dają powód do obaw, że zamierzone są nieprzyjacielskie kroki przeciw Serbii. To spowodowało serbskiego ministra spraw zagranicznych do przesłania obiegnikowéj noty, do wszystkich konsulów, w któréj z największą stanowczością odpiera zarzut uczyniony otwarcie przez paszę Nissy, jakoby Serbia miała udział w niespokojnościach bulgarskich, i zwraca uwagę na przygotowania jakie czynią sąsiedni paszowie. Przytaczają za przykład że pasza Bośnii nakazał powszechną konskrypcyą wszystkich bośniaków, tak chrześcian jak i turków, i zwołał zebranie się spahów, przyczém polecono im opatrzyć się bronią i amunicyą, i przygotwać się do wyruszenia na pierwszy rozkaz marszu. Pasza Widdynu objawił takież same usposobienie względem Serbii w podobny sposób, a mianowicie przez to, że wszystkich turków swego paszostwa, zostających w stosunkach handlowych z Serbią, powołał do wojska! W ogóle w prowincyach granicznych tureckich zaprowadzone zostało zupełnie inne, mógłbym powiedzieć nieprzyjazne postępowanie względem Serbii. Prowadzony tam jest najściślejszy dozór policyjny, i szczególniéj podróżni muszą się najdokładniejszym rewizyom poddawać, czy nie wiozą z sobą broni, prochu, skałek lub co podobnego. (G. W.)

LOTERYA KRAJOWA.

W 948 ciągnieniu dnia 30 Czerwca 1841 r. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące numera:

5. — 40. — 21. — 78. — 50.

Przyszłe ciągnienie 949 przypada dnia 7 Lipca 1841 r.
